

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Ivo Pospíšila a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobkyně: **D. Š.**, zast. Mgr. Janem Aulickým, advokátem se sídlem Za Tiskárnou 327, Český Krumlov, proti žalovanému: **Městský úřad Rudolfov**, se sídlem Hornická 11/1, Rudolfov, zast. Mgr. Martinem Kolaříkem, advokátem se sídlem Radniční 133/1, České Budějovice, ve věci ochrany před nezákonným zásahem žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 23. 1. 2019, č. j. 50 A 67/2018 - 55,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Podnětem ze dne 19. 9. 2017 žalobkyně spolu s manželem požadovala, aby žalovaný zahájil řízení, jehož výsledkem bude zákaz užívání stavby č. p. x v Rudolfově a přilehlých pozemků k provozování servisu čtyřkolek a jednostopých vozidel (motoservisu), neboť stavba je provozována v rozporu s účelem jejího užívání, v rozporu s veřejnoprávními předpisy a je zdrojem imisí hluku a výfukových zplodin. Žalovaný sdělením ze dne 8. 1. 2018, vyřízením stížnosti ze dne 13. 3. 2018 a naposledy sdělením ze dne 9. 7. 2018 žalobkyni a jejího manžela informoval, že dle zjednodušené dokumentace (pasportu) staveb č. p. x a č. p. x v R., kterou ověřil žalovaný opatřením ze dne 16. 5. 2016, č. j. MěÚ/1413/2016/Feu (dále jen „ověření pasportu staveb“), jsou některé místnosti předmětných staveb označeny jako „prodejní plocha“ a jiné místnosti jsou označeny jako „dílna“. V prvně uvedených místnostech je provozována prodejna čtyřkolek a jednostopých vozidel a v druhých místnostech jsou provozovány činnosti spojené s jejich servisem, což jsou činnosti v souladu s ověřeným pasportem staveb. Na základě podnětu žalovaný dle § 156 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), přezkoumal též ověření pasportu staveb a neshledal důvody pro jeho opravu nebo zrušení. Dle žalovaného nejsou stavby užívány v rozporu s územním plánem.

[2] Žalobou na ochranu před nezákonným zásahem se žalobkyně domáhala toho, aby Krajský soud v Českých Budějovicích (dále jen „krajský soud“) deklaroval, že postup žalovaného ve věci vyřízení podnětu žalobkyně, který vyústil ve sdělení žalovaného

ze dne 9. 7. 2018, sp. zn. MěÚ/OV/0697/2018/Ha, jakož i toto sdělení, jsou nezákonné. Dále se žalobkyně domáhala vyslovení nezákonnosti shora uvedeného ověření pasportu staveb. Dle žalobkyně je z důvodu postupu žalovaného a ověření pasportu staveb umožněno v předmětných nemovitostech provozovat motoservis. Žalobkyně je obtěžována imisemi s tímto provozem souvisejícími, zejména hlukem, výfukovými zplodinami a vibracemi. Ověření pasportu staveb bylo dle žalobkyně vydáno v rozporu s § 125 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), žalovaný zcela pomíjí existující kolaudační dokumentaci, a provoz motoservisu je taktéž v rozporu s územním plánem. Závěry žalovaného ve sdělení o vyřízení podnětu tudíž neobstojí. Žalovaný měl na základě tohoto podnětu zahájit řízení o změně účelu užívání předmětných staveb dle § 126 odst. 2 stavebního zákona.

[3] Krajský soud rozsudkem ze dne 23. 1. 2019, č. j. 50 A 67/2018 - 55 (dále jen „napadený rozsudek“), žalobu v části směřující proti ověření pasportu staveb odmítl pro opožděnost a v části směřující proti postupu žalovaného při vyřízení podnětu žalobkyně jako nedůvodnou zamítl. Ve vztahu k ověření pasportu staveb odkázal krajský soud na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2017, č. j. 1 As 344/2016 - 42, podle něhož ověření pasportu má charakter osvědčení, které pouze deklaruje naplnění podmínek vyplývajících ze zákona. Toto osvědčení vydané dle § 125 stavebního zákona by mohlo představovat nezákonný zásah ve smyslu § 82 a následujících zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), pokud by bylo vydáno v rozporu s hmotným právem, nebo pokud by pro jeho vydání vůbec nebyly naplněny zákonné předpoklady uvedené v § 125 stavebního zákona. V prvním případě půjde například o situaci, kdy stav objektu neumožňuje jeho nerušené užívání k deklarovanému účelu, a tato skutečnost by se mohla dotýkat právní sféry žalobce. Ke druhé ze situací by mohlo dojít tehdy, pokud by žalobce tvrdil a byl schopen prokázat, že ve věci nejde o případ chybějících dokladů, ale že stavba byla zkolaudována pro jiný účel, než je uveden v osvědčení vydaném postupem dle § 125 stavebního zákona (potom by bylo namíste vést řízení o změně v užívání stavby podle § 126 téhož zákona), nebylo vůbec povoleno její užívání (a je namíste některý z postupů podle § 120 nebo § 122 stavebního zákona), případně nebylo povoleno ani její provedení. V nyní posuzované věci žalobkyně shledává nezákonnost v tom, že nebyly splněny podmínky pro vydání ověření pasportu staveb. Vydání tohoto osvědčení je samo o sobě jednorázovým aktem realizace výkonu veřejné správy. Porušil-li by žalovaný při vydání ověření pasportu § 125 stavebního zákona, jednalo by se o jednorázový nezákonný zásah, přestože jeho důsledky v čase trvají. Žalobkyně se o existenci ověření pasportu staveb prokazatelně dozvěděla dne 5. 12. 2017, kdy u žalovaného převzala kopii tohoto dokumentu, což je zachyceno v protokolu z téhož dne, jehož správnost a úplnost žalobkyně stvrdila svým podpisem. Tohoto dne započala běžet subjektivní lhůta pro podání žaloby na ochranu před nezákonným zásahem ve smyslu § 84 odst. 1, věty první, s. ř. s., která uplynula v pondělí dne 5. 2. 2018. Žalobkyně svoji žalobu podala u krajského soudu dne 10. 9. 2018, a v této části tedy opožděně.

[4] Co se týče postupu žalovaného v návaznosti na podnět žalobkyně ze dne 19. 9. 2017, který vyústil ve sdělení žalovaného ze dne 9. 7. 2018, v této části vyhodnotil krajský soud žalobu jako včasnou a přípustnou. Pro úplnost zmínil, že ač je žalobkyně přesvědčena, že se jedná v její věci o trvající nezákonný zásah, návrh výroku rozsudku soudu konstruovala v podané žalobě pouze deklaratorně, tj. směřovala jej k pouhému vyslovení nezákonnosti daného zásahu.

[5] Je zřejmé, že žalobkyně nesouhlasí se způsobem, jakým žalovaný naložil s jejím podáním. Je přesvědčena, že užívání předmětných nemovitostí negativně ovlivňuje výkon jejich vlastnických práv k nemovitostem sousedním. Domáhá se veřejnoprávního řešení celé situace prostřednictvím řízení dle předpisů stavebního práva, která je žalovaný, jako věcně a místně

pokračování

příslušný správní úřad, povinen za splnění zákonem stanovených podmínek zahájit. V tom žalobkyně dle názoru krajského soudu spatřuje nezákonnost postupu žalovaného, který „odmítl“ zahájit řízení a žalobkyni pouze informoval o svých závěrech, se kterými se však žalobkyně neztotožnila. Žalovaný po posouzení podnětu (a to i v návaznosti na vyslovené právní názory nadřízeného správního orgánu) neshledal důvod pro zahájení řízení z moci úřední.

[6] Krajský soud dospěl k závěru, že žalobkyně nebyla postupem žalovaného přímo zkrácena na svých právech, neboť jí žádné veřejné subjektivní právo na zahájení řízení v tomto případě nenáleží. Vycházel přitom z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu, vyjádřené například v rozsudku ze dne 31. 8. 2017, č. j. 4 As 117/2017 - 46, dle něhož „osoba, která by byla účastníkem řízení zahajovaného toliko z moci úřední dle § 46 správního řádu, nemá veřejné subjektivní právo na to, aby toto správní řízení bylo zahájeno. Proto se nemůže zahájení takového správního řízení na základě svého podnětu dle § 42 správního řádu úspěšně domáhat ani cestou žaloby na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením dle § 82 s. ř. s.“. Žalovaný se podnětem žalobkyně zabýval, o čemž svědčí i předložený správní spis. O vyřízení podnětu k zahájení řízení z moci úřední se však nevydává žádné rozhodnutí či usnesení a jeho posuzování neprobíhá ve správním řízení. Pokud správní orgán neshledá naplnění podmínek k zahájení správního řízení, nejedná se o úkon, kterým by se zakládala, měnila nebo rušila práva nebo povinnosti oznamovatele. S ohledem na uvedené závěry se krajský soud nezabýval konkrétními námitkami žalobkyně vůči závěrům žalovaného ohledně způsobilosti předmětných nemovitostí k současnému užívání, stavu těchto staveb, jejich minulému způsobu užívání, námitkami vůči zjišťování skutkového stavu, porušení § 125 stavebního zákona, nesouladem s územním plánem, obtěžováním žalobkyně imisemi ani otázkou toho, zda mělo být o daných stavbách vedeno řízení dle stavebního zákona, ve kterém by se mohli dotčení vlastníci nemovitostí k předmětným stavbám vyjádřit.

[7] Úkolem stavebního úřadu primárně není poskytnutí ochrany nerušeného výkonu vlastnického práva žalobkyně. Žalobkyně může zvážit řešení své situace u orgánů ochrany veřejného zdraví či prostřednictvím civilního soudnictví.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[8] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) napadla rozsudek krajského soudu kasační stížností. Předně nesouhlasí s odmítnutím žaloby v části, v níž napadla ověření pasportu staveb. Domnívá se, že ověření pasportu staveb představuje nezákonný zásah s trvajícím účinkem, neboť fakticky nahrazuje rozhodnutí o povolení stavby a rozhodnutí o změně účelu užívání stavby. Ověření pasportu staveb se stěžovatelky i nadále dotýká, neboť umožňuje užívat tyto stavby způsobem, který má dopad do jejích práv. Judikatura citovaná krajským soudem neřešila otázku, zda tento dokument představuje jednorázový či trvajícím zásah, je třeba přezkoumat povahu konkrétního pasportu. V posuzovaném případě se jedná o nezákonný zásah trvajícím, vůči kterému běží lhůta pro podání žaloby každý den do doby zrušení či změny pasportu (dle nálezu Ústavního soudu ze dne 15. 5. 2018, sp. zn. II. ÚS 635/18). Počátek běhu subjektivní lhůty k podání žaloby nelze odvozovat od okamžiku, kdy si stěžovatelka učinila dne 5. 12. 2017 kopii pasportu, neboť o nezákonnosti zásahu se stěžovatelka dozvěděla až poté, kdy byla sdělením žalovaného ze dne 9. 7. 2018 seznámena s výsledkem přezkumu ověření pasportu.

[9] V části, v níž byla žaloba zamítnuta, stěžovatelka nadále trvá na tom, že k zásahu do jejích veřejných subjektivních práv došlo v důsledku předmětného sdělení žalovaného. Pokud by žalovaný postupoval správním způsobem, pak by musel požadovat zahájení správního řízení (jehož iniciátorem by měl být vlastník stavby) o změně účelu užívání stavby dle § 126 stavebního zákona, případně řízení o povolení stavby či změně dokončené stavby, jehož by stěžovatelka byla účastníkem. Stěžovatelka má za to, že byla dotčena na veřejném subjektivním právu na zahájení

řízení a právu být účastníkem tohoto řízení. Stěžovatelka coby vlastník sousedních nemovitostí je dotčena na svých právech imisemi, které jsou spojeny s užíváním předmětných staveb. Závěr krajského soudu, že žádná veřejná subjektivní práva stěžovatelky dotčena nebyla, je tudíž nezákonný. Závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2017, č. j. 4 As 117/2017 - 46, nelze v nynější věci použít z důvodu skutkových i právních odlišností. V citované věci byla hodnocena otázka řízení, které lze zahájit výlučně z moci úřední, řízení o změně účelu užívání stavby však lze zahájit i na žádost vlastníka. V nynější věci se navíc jedná o ochranu stěžovatelky před imisemi, které se dotýkají jak soukromého tak veřejného práva. Stěžovatelka závěrem též namítá, že ustanovení § 82 s. ř. s. hovoří pouze o zásahu do práv, a nikoliv o zásahu do veřejných subjektivních práv.

[10] Žalovaný se ve svém vyjádření pouze ztotožnil se závěry napadeného rozsudku, Nejvyšší správní soud tuto písemnost proto stěžovatelce nezasílal.

III. Posouzení kasační stížnosti

[11] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

[12] Po přezkoumání kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[13] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou včasnosti žaloby v části směřující proti ověření pasportu staveb. Podle § 84 odst. 1 s. ř. s. musí být žaloba na ochranu před nezákonným zásahem podána do dvou měsíců ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o nezákonném zásahu, nejpozději však do dvou let od okamžiku, kdy k němu došlo.

[14] Subjektivní lhůta pro podání zásahové žaloby počíná běžet ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o skutečnostech, v nichž spatřuje nezákonný zásah. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 6. 2011, č. j. 5 Aps 5/2010 – 293, dovodil, že „rozhodující je přitom znalost žalobce o skutkových okolnostech, z nichž vyplývá konání či nekonání správního orgánu, v němž je spatřován nezákonný zásah. Okamžik, kdy žalobce nabyl přesvědčení o tom, že předmětné konání či nekonání správního orgánu naplňuje veškeré znaky nezákonného zásahu definované v § 82 s. ř. s., není pro běh této lhůty rozhodný.“

[15] V posuzovaném případě pasport staveb ověřil žalovaný opatřením ze dne 16. 5. 2016, č. j. MěÚ/1413/2016/Feu. S ověřením pasportu staveb (i se samotným pasportem) se stěžovatelka prokazatelně seznámila dne 5. 12. 2017, jak vyplývá z protokolu z téhož dne, který je součástí správního spisu. Tuto skutečnost stěžovatelka výslovně potvrzuje i v kasační stížnosti.

[16] Ověřením zjednodušené dokumentace (pasportu) stavby stavební úřad toliko deklaruje naplnění podmínek vyplývajících z § 125 stavebního zákona, a jako takové má charakter osvědčení. Jeho účelem je nastolit stav právní jistoty ohledně technického provedení v minulosti povolené stavby a jejího účelu, jejíž dokumentace zcela chybí, případně není dostatečným zdrojem informací o stavbě; umožňuje také určit účel užívání stavby, o němž se nedochovaly doklady (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2017, č. j. 1 As 344/2016 - 42). Ověření pasportu stavby je jednorázový úkon správního orgánu, který je v okamžiku jeho vydání dokonán. Okamžikem seznámení s ověřením pasportu

pokračování

a s obsahem pasportu se tudíž stěžovatelka seznámila se všemi skutkovými okolnostmi, které jsou pro tuto část žaloby rozhodné.

[17] Krajský soud posoudil ověření pasportu stavby dle § 125 stavebního zákona jako jednorázový zásah s trvajícím účinky, a s tímto hodnocením se Nejvyšší správní soud ztotožňuje. Ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu v případě obdobných formalizovaných aktů správních orgánů, které jsou faktickým obsahově jedinečným úkonem, odvíjí objektivní lhůtu pro podání zásahové žaloby od okamžiku, kdy byl takový akt vydán, a subjektivní lhůtu od okamžiku seznámení dotčené osoby s obsahem tohoto aktu, ať se jedná např. o souhlasy dle stavebního zákona (rozsudek ze dne 18. 4. 2013, č. j. 4 Aps 1/2013 - 25), (ne)provedení záznamu do katastru nemovitostí (usnesení rozšířeného senátu ze dne 13. 10. 2015, č. j. 7 As 107/2014 - 53), nebo zápisy v registru územní identifikace (rozsudek ze dne 4. 4. 2019, č. j. 9 As 351/2018 - 22). Ve všech těchto případech nelze při zmeškání objektivní či subjektivní lhůty pro podání žaloby argumentovat tím, že důsledky tvrzeného zásahu nadále trvají.

[18] Na posuzovaný případ nedopadají závěry Ústavního soudu vyslovené v nálezu ze dne 15. 5. 2018, sp. zn. II. ÚS 635/18, podle kterého je nutné rozlišovat různé typy zásahů a zohledňovat specifika tzv. trvajících zásahů. Jak je shora uvedeno, ověření pasportu stavby nepředstavuje trvalý zásah, ale jednorázový zásah s trvajícím účinky. Pro posouzení této otázky lze tudíž nadále vycházet ze shora citované judikatury. K tomuto závěru dospěl v obecné rovině Nejvyšší správní soud i po vydání citovaného nálezu Ústavního soudu (srov. rozsudek ze dne 31. 5. 2018, č. j. 4 As 116/2018 - 65, nebo již zmíněný rozsudek ze dne 4. 4. 2019, č. j. 9 As 351/2018 - 22).

[19] Konečně, pro určení včasnosti žaloby není podstatná ani skutečnost, že teprve sdělením žalovaného dne 9. 7. 2018 byla stěžovatelka seznámena s vyřízením stížnosti na postup žalovaného, která byla zároveň vyhodnocena jako podnět k přezkumu předmětného ověření pasportu stavby dle § 156 správního řádu. Stížnost podle § 175 správního řádu, ani podnět ke zrušení úkonu podle § 156 odst. 2 správního řádu, totiž nepředstavují prostředek nápravy, který je žalobce nucen vyčerpat, aby byla zásahová žaloba ve smyslu § 85 s. ř. s. přípustná (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 4. 2013, č. j. 4 Aps 1/2013 - 25, nebo ze dne ze dne 28. 4. 2011, č. j. 7 Aps 2/2011 - 53). Využití těchto institutů se tedy určení počátku běhu subjektivní ani objektivní lhůty pro podání žaloby nedotýká.

[20] Jelikož ověření pasportu staveb bylo vydáno dne 16. 5. 2016 a stěžovatelka se s jeho obsahem prokazatelně seznámila dne 5. 12. 2017, žaloba ze dne 10. 9. 2018 byla v této části podána po uplynutí subjektivní i objektivní lhůty k jejímu podání, a krajským soudem správně vyhodnocena jako opožděná.

[21] V druhé části kasační stížnosti stěžovatelka namítá, že postupem žalovaného bylo zasaženo do jejího veřejného subjektivního práva na zahájení řízení a účastenství v tomto řízení v situaci, kdy je obtěžována imisemi spojenými s užíváním předmětných staveb.

[22] Nejvyšší správní soud na tomto místě nejprve uvádí, že předpokladem žalobní legitimace v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem je dle § 82 s. ř. s. tvrzení, že žalobce byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo. Uvedené ustanovení sice výslovně nehovoří o zásahu do „veřejných subjektivních práv“, avšak tato podmínka vyplývá již ze znění ustanovení § 2 s. ř. s., podle něhož *ve správním soudnictví poskytují soudy ochranu veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob způsobem stanoveným tímto zákonem.*

[23] K otázce práva na zahájení správního řízení a účastenství v něm krajský soud odkázal na přílehuovou judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které osoba, která by byla účastníkem řízení zahajovaného toliko z moci úřední dle § 46 správního řádu, nemá veřejné subjektivní právo na to, aby toto správní řízení bylo zahájeno. Proto se nemůže zahájení takového správního řízení na základě svého podnětu dle § 42 správního řádu úspěšně domáhat ani cestou žaloby na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením dle § 82 s. ř. s. Pokud správní orgán neshledá naplnění podmínek k zahájení správního řízení, nejedná se o úkon, kterým by se zakládala, měnila nebo rušila práva nebo povinnosti oznamovatele. Správní orgán je oznamovateli pouze povinen sdělit ve lhůtě 30 dnů ode dne, kdy podnět obdržel, že řízení zahájil, nebo že neshledal důvody k zahájení řízení, popřípadě že podnět postoupil příslušnému správnímu orgánu (pokud o to oznamovatel požádá). Ani v případě, že by byla deklarována nezákonnost takového sdělení, nemůže soud uložit správnímu orgánu povinnost řízení zahájit (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2017, č. j. 4 As 117/2017 - 46).

[24] Kromě obecného nesouhlasu s těmito závěry stěžovatelka upozorňuje na odlišnost posuzované věci spočívající v tom, že řízení o změně účelu užívání stavby dle § 126 stavebního zákona lze zahájit též na žádost vlastníka stavby. Tato úvaha je nesprávná již jen z toho důvodu, že řízení o změně účelu užívání stavby je řízením zahajovaným výlučně na žádost osoby, která má ke stavbě vlastnické právo nebo prokáže právo změnit užívání stavby, resp. za splnění podmínek § 127 odst. 4 stavebního zákona na základě oznámení takové osoby. Uvedená odlišnost však pozici stěžovatelky oproti případům řízení zahajovaných z moci úřední naopak ještě více oslabuje. Jakkoliv stěžovatelka nemá veřejné subjektivní právo na zahájení řízení z moci úřední, zahájit z úřední moci řízení, které je dle zákona zahajováno výlučně na žádost nebo na základě oznámení, neumožňuje stavebnímu úřadu ani objektivní právo.

[25] Pokud by stavební úřad shledal, že určitá stavba není užívána k povolenému účelu nebo stanoveným způsobem anebo je užívána bez povolení, nemohl by za žádných okolností zahájit z moci úřední řízení o změně účelu užívání stavby dle § 126 stavebního zákona. V takovém případě by stavební úřad postupoval dle § 132 – 134 stavebního zákona. I pro tyto postupy však platí, že ten, kdo je u stavebního úřadu svým podnětem iniciuje, nemá veřejné subjektivní právo na vydání konkrétního rozhodnutí (požadovaného obsahu), ani na to, aby stavební úřad postupoval způsobem, který považuje podatel v dané věci za věcně správný. Podání podnětu nezakládá úřadu povinnost postupovat přesně tak, jak se v podnětu navrhuje. Neexistuje-li pak veřejné subjektivní právo na zahájení řízení, nemůže existovat ani ve vztahu k vydání výzvy, kterou by stavební úřad dle představ podatele podnětu měl zjednat nápravu, ani ve vztahu k vydání rozhodnutí, které by bylo prvním úkonem v řízení. I ze zákona přitom jednoznačně plyne, že postupy stavebního úřadu podle § 132 a násl. stavebního zákona jsou výkonem jeho dozorové činnosti. Je pojmově vyloučeno domáhat se zásahovou žalobou výkonu dozorové činnosti správního orgánu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 11. 2017, č. j. 6 As 160/2017 - 40).

[26] Judikatura Nejvyššího správního soudu je již ustálená v závěru, že žalobou na ochranu proti nezákonnému zásahu správního orgánu se nelze účinně domoci zahájení řízení z moci úřední či učinění jiných úkonů stavebního úřadu, které jsou prováděny v rámci správního dozoru nad dodržováním podmínek pro umístování, realizaci a užívání staveb. Správní soudy nemohou meritorně přezkoumávat správnost závěrů stavebního úřadu o nesplnění zákonných podmínek pro zahájení uvedených postupů, neboť zde není žádné dotčené veřejné subjektivní právo, které by těmito závěry bylo dotčeno (kromě citovaných rozhodnutí shodně rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2017, č. j. 1 As 311/2016 - 26, ze dne 11. 4. 2018,

pokračování

č. j. 6 As 363/2017 - 21, ze dne 7. 3. 2019, č. j. 5 As 311/2018 - 42, ze dne 30. 8. 2018, č. j. 8 As 121/2018 - 30). Tyto závěry potvrdil rovněž Ústavní soud v usnesení z 21. 11. 2017, sp. zn. III. ÚS 3466/17. Lze připomenout i to, že obdobná zásada je judikována trvale i v historických sbírkách (Boh. A. 489/1920-II, Boh. A. 458/1921-II.).

[27] Stěžovatelka se dále dovolává zásahu do svých soukromých práv, zde práva vlastnického, v jehož výkonu je dle vlastních tvrzení rušena imisemi spojenými s provozem servisu čtyřkolek a jednostopých vozidel v sousední nemovitosti, která je dle jejího názoru užívána v rozporu s povoleným účelem. K ochraně vlastnického práva však primárně slouží žaloba podaná k soudům rozhodujícím v občanském soudním řízení, nikoliv k soudům správním. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 11. 4. 2018, č. j. 6 As 363/2017 – 21, „*ani správní orgány při své činnosti zásadně nechrání soukromá subjektivní práva, nýbrž zájmy veřejné. Pokud v rámci umístování a povolování staveb dochází i ke uplatňování soukromoprávních námitek a správní orgány zde hledí i na zájmy soukromé, pak se jedná o zvláštní případy, kdy lze před správními orgány uplatňovat i námitky sledující primárně ochranu soukromých subjektivních práv, přičemž takové námitky mohou být uplatňovány tam, kde je vedeno tomu odpovídající správní řízení a kde to zákon předpokládá. Pokud však odpovídající správní řízení vedeno není, právo na uplatnění soukromoprávních námitek samo o sobě vymáhat nelze*“.

IV. Závěr a náklady řízení

[28] Z výše uvedeného vyplývá, že napadený rozsudek není nezákonný z důvodů namítaných v kasační stížnosti. Proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl podle § 110 odst. 1 s. ř. s.

[29] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1, větu první, ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatelka ve věci neměla úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, třebaže byl zastoupen advokátem. Náklady na právní zastoupení v této věci nejsou náklady důvodně vynaloženými, neboť povaha věci nepřesahuje rámec běžné úřední činnosti žalovaného.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 25. dubna 2019

JUDr. Radan Malík
předseda senátu